

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de functionarissen voor gegevensbescherming, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer
princiële goedkeuring

1. INHOUDELIJK

1.1 Situering

Op 30 mei werd het decreet *houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)* door het Vlaams Parlement aangenomen en door de Vlaamse Regering op 8 juni bekrachtigd en afgekondigd. Dat decreet brengt de bestaande decreten in overeenstemming met de bepalingen van de algemene verordening gegevensbescherming (AVG).

Artikel 37, lid 1, a) van de AVG verplicht overheden om een functionaris voor gegevensbescherming (FG) aan te wijzen tegen 25 mei 2018.

Sinds 14 juli 2009 is iedere Vlaamse instantie die persoonsgegevens ontvangt of uitwisselt, reeds verplicht om een veiligheidsconsulent (hierna: VC) aan te stellen ingevolge artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer (e-govdecreet) dat nader is uitgewerkt in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten.

Via artikel 17 van het voornoemde decreet van 8 juni 2018 tot aanpassing van alle decreten aan de AVG is voornoemd artikel 9 van het e-govdecreet als volgt aangepast:

“Conform artikel 37 van de algemene verordening gegevensbescherming wijst iedere instantie die persoonsgegevens verwerkt, een functionaris voor gegevensbescherming aan.

De Vlaamse Regering bepaalt nader de opdrachten en de manier van aanwijzing van die functionarissen voor gegevensbescherming.

Als de instantie een beroep doet op een verwerker als vermeld in artikel 4, 8), van de algemene verordening gegevensbescherming, wijst de verwerker eveneens een functionaris voor gegevensbescherming aan.

De veiligheidsconsulenten die door de instanties werden aangewezen conform artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer zoals dit gold ten laatste op 24 mei 2018, kunnen de functie van functionaris voor gegevensbescherming opnemen

als ze voldoen aan de vereisten, vermeld in artikel 37, lid 5, van de algemene verordening gegevensbescherming.”

De verplichting om over een VC te beschikken, vervalt dus vanaf 25 mei 2018. Vanaf dan moet de Vlaamse instantie over een FG beschikken.

In de toelichting bij artikel 17 van het decreet van 18 juni 2018 werd reeds aangegeven dat het voornoemde besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, ook aan de AVG zal moeten worden aangepast. Via voorliggend ontwerp van besluit wordt dat besluit opgeheven. In de plaats komt een besluit betreffende de functionarissen voor gegevensbescherming. Het begrip ‘veiligheidsconsulent’ verdwijnt aldus uit de Vlaamse regelgeving. Het gewijzigde artikel 9 van het e-govdecreet bepaalt dat de Vlaamse Regering de opdrachten en de manier van aanwijzing van die functionarissen voor gegevensbescherming nader bepaalt. Voorliggende ontwerp van besluit geeft hieraan uitvoering.

1.2 Inhoud

In het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten werden de opdrachten en de aanwijzingsvereisten omschreven naar analogie met de KSZ-wet van 15 januari 1990 en het KB van 12 augustus 1993 houdende de organisatie van de informatieveiligheid bij de instellingen van sociale zekerheid.

Het voorliggende ontwerp van besluit behoudt bijna alle bepalingen van dat besluit van 15 mei 2009 maar de bepalingen zijn aldus vanaf 25 mei 2018 van toepassing op de functionarissen voor gegevensbescherming.

Ingevolge de verantwoordingsplicht van de verwerkingsverantwoordelijke (accountability) moet de verwerkingsverantwoordelijke kunnen aantonen (zich verantwoorden) waarom de persoon in kwestie de rol van FG overeenkomstig de AVG kan vervullen en kan/mag er geen advies over de kandidaat-FG bij de toezichthoudende autoriteit (Vlaamse toezichtcommissie VTC) meer worden ingewonnen (cfr. nr. 25 in de aanbeveling 04/2017 van 24 mei 2017 van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer) (artikel 2, §2, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 werd aldus niet overgenomen). De verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur moet de contactgegevens van de FG onmiddellijk na de aanwijzing meedelen aan de VTC.

De taken die in artikel 3, 10 en 11 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 zijn bepaald, zijn in het voorliggende ontwerp van besluit samengevoegd in artikel 3. Onverminderd de taken van de FG die in de AVG zijn bepaald, adviseert de FG de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur over alle aspecten van de informatieveiligheid. De FG stelt ten behoeve van de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur een ontwerp van veiligheidsplan op voor een termijn van drie jaar, met de aanduiding van de middelen die voor de uitvoering nodig zijn. Ook stelt hij/ zij een jaarverslag op met een overzicht van o.a. de veiligheidstoestand, de gedane werkzaamheden, de schriftelijke adviezen, de resultaten van de controles. De FG kan ook andere opdrachten uitvoeren die hem door de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur worden toevertrouwd, voor zover dit zijn onafhankelijkheid niet in het gedrang brengt en voor zover de inhoud en de hoeveelheid van de andere toevertrouwde opdrachten hem in staat stellen om zijn taken als FG conform de AVG uit te voeren.

De FG heeft aldus een adviserende, stimulerende, documenterende en controlerende opdracht inzake informatieveiligheid en gegevensbescherming. Hij/ zij beschikt dus niet over een beslissingsbevoegdheid. De bestaande leidende organen (de personen met

beslissingsbevoegdheid) moeten immers volledig verantwoordelijk blijven voor de goede werking van de instantie, waartoe uiteraard ook de gegevensbescherming en informatieveiligheid behoort. Wel heeft de FG rechtstreekse toegang tot de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur. Meer bepaald adviseert hij de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur, op diens verzoek of op eigen initiatief, omtrent alle aspecten van de informatieveiligheid.

De adviezen worden door de FG schriftelijk en gemotiveerd uitgebracht, behalve bij zeer beperkte risico's die niet voldoende ernstig zijn. Indien de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur van het schriftelijk advies afwijkt, dient hij dit op een schriftelijke en gemotiveerde wijze mee te delen aan de FG (artikel 4 van het voorliggende ontwerp). Op die manier is de FG verzekerd van de noodzakelijke feedback inzake de genomen beslissingen inzake gegevensbescherming. De FG verstrekt adviezen waarover de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur beslist om ze al dan niet op te volgen.

Artikel 5 omschrijft de vertrouwelijkheidsverplichting van de FG zoals dit ook in het besluit van 15 mei 2009 reeds was voorzien.

De FG ziet toe op de naleving van de voorschriften inzake gegevensbescherming. Hij wordt geïnformeerd over eventuele overtredingen van of problemen in verband met de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens binnen de instantie. Hij formuleert bij eventuele overtredingen die zich voordoen de nodige adviezen om dergelijke overtredingen in de toekomst te vermijden (art. 6).

De FG kan niet uit zijn functie worden ontheven wegens meningen die hij uit of daden die hij stelt in het kader van de goede uitoefening van zijn functie (artikel 7 was ook reeds voorzien in het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009).

De FG werkt onder het rechtstreekse functionele gezag van de verantwoordelijke voor het dagelijks bestuur binnen de instantie. Hij werkt nauw samen met de andere diensten binnen de instantie die mee instaan voor de gegevensbescherming. Dat was ook reeds voorzien in artikel 8 van het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009.

Artikel 12 van het besluit van 15 mei 2009 is niet overgenomen in het voorliggende ontwerp van besluit aangezien voortaan ook de verwerkers van de instanties ingevolge het gewijzigde artikel 9 van het e-govdecreet verplicht zijn een FG aan te wijzen.

Het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 wordt aldus opgeheven. Het voorliggende besluit heeft uitwerking met ingang van 25 mei 2018, de AVG is immers van toepassing met ingang van 25 mei 2018. De verplichting om de contactgegevens van de FG aan de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens mee te delen, kan pas in werking treden zodra de samenstelling van die toezichtcommissie in het Staatsblad is gepubliceerd.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE BEGROTING VAN DE VLAAMSE GEMEENSCHAP

Door voorliggend ontwerp van besluit worden noch de uitgaven noch de ontvangsten beïnvloed. De Vlaamse instanties hadden reeds de plicht een veiligheidsconsulent aan te wijzen. Die verplichting vervalt. Voortaan moeten de instanties een FG aanwijzen die ongeveer dezelfde taken uitoefent als de bestaande veiligheidsconsulent. De aanwijzing gebeurt aldus binnen de beschikbare middelen. De inspectie van financiën heeft op 13 juni 2018 gunstig advies verleend. Het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, werd gegeven op 2 juli 2018.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

- a) personeel: het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet.
 - b) werkingsuitgaven: het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de lopende uitgaven.
 - c) investeringen en schuld: het ontwerp van besluit heeft geen investeringen als gevolg.
 - d) ontvangsten: het ontwerp van besluit resulteert niet in bijkomende ontvangsten.
- voorliggend ontwerp heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen en kan bijgevolg opgevangen worden door het reeds in dienst zijnde personeel of binnen de reguliere middelen van de lokale besturen.

Conclusie: voorliggend ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeel, de werkingsuitgaven, investeringen, schuld en ontvangsten van de lokale besturen en kan bijgevolg opgevangen worden door het reeds in dienst zijnde personeel of binnen de reguliere middelen van de lokale besturen aangezien ook de lokale besturen reeds ingevolge het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 verplicht waren een veiligheidsconsulent aan te wijzen.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerp heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

1 Het ontwerp werd aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2018/270 van 14 juni 2018.

2 Het ontwerp valt buiten het toepassingsgebied van de RIA (regelgeving waar geen vrije juridische beleidsruimte bestaat ingevolge de aanpassing aan een Europese Verordening en de interne organisatie van de Vlaamse administratie, m.a.w. autoregulering).

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° haar principiële goedkeuring te hechten aan het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de functionarissen voor gegevensbescherming, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer;

2. de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

2.1. te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Gegevensbeschermingsautoriteit met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn, bepaald in artikel 26 van de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit;

2.2. te machtigen te beoordelen of voornoemd advies aanleiding kan geven tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurd tekst,

2.3. gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de Raad van State , met verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van 30 dagen, met toepassing van artikel 84, §1, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State als de Vlaamse minister oordeelt dat voornoemd advies geen aanleiding geeft tot aanpassing van de heden door de Vlaamse Regering principieel goedgekeurde tekst.

De minister-president van de Vlaamse Regering,
Vlaams minister van Buitenlands Beleid en Onroerend Erfgoed

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en
Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

Bijlagen:

- ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de functionarissen voor gegevensbescherming, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische gegevensverkeer;
- advies van de Inspectie van Financiën d.d. 13 juni 2018;
- het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor de begroting, gegeven op 2 juli 2018.